

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/107/2022
Identifikačné číslo spisu:	8119213654
Dátum vydania rozhodnutia:	23.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8119213654.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu S. I., narodeného XX. I. XXXX, E. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Elsnerom, Lipany, Sabinovská 65, IČO: 42 073 952, proti žalovanému Slovenská kancelária poisťovateľov, Bratislava, Bajkalská 19B, IČO: 36 062 235, zastúpenému advokátskou kanceláriou MGA IURIS s. r. o., Bratislava, Cukrová 14, IČO: 47 233 028, o zaplatenie 8 111,01 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/36/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. februára 2022 sp. zn. 17Co/23/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 11C/36/2019-243 zo dňa 7. apríla 2021 výrokom I/ zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 158,06 eura, titulom náhrady liečebných nákladov, výrokom II/ zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 4 833,06 eura v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom III/ žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a výrokom IV/ rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalobca voči žalovanému má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ale len z prisúdenej istiny.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil v súlade s § 420 ods. 1, § 427 ods. 1 a 2, § 444 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 4 ods. 1 a 2, § 24 ods. 1 až 4, zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 2 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobca sa domáhal úhrady sumy 8 111,1 eura ako škody z titulu bolestného, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia (78 bodov a 325 bodov) a nákladov spojených s liečením vo výške 158,6 eura.

3. Súd prvej inštancie zistil, že dňa 31. augusta 2017 okolo 13:45 hod. žalobca riadil osobné motorové

vozidlo značky Peugeot 406 EČ SB 949 BM. Na ceste medzi Ľutinou a Pečovskou Novou Vsou oproti idúce neznáme nákladné motorové vozidlo vošlo do protismeru a žalobca, aby sa vyhol čelnej zrážke, otočil volantom vpravo, narazil do priekopy a prevrátil sa. V dôsledku nehody utrpel poškodenie zdravia. Uznesením ODI v Prešove zo dňa 31. októbra 2017, ČVS: ORP-2018/Di-PO-2017 začal trestné stíhanie pre trestný čin ublíženia na zdraví, vykonal dokazovanie a konanie prerušil, pretože sa nepodarilo zistiť skutočností oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti konkrétnej osobe. Žalobca hlásil poistnú udalosť žalovanému. Lekárskym posudkom I.. N. X. bolo ustálené bodové hodnotenie bolestného na 75 bodov a lekársym posudkom I.. I. Š. sťaženie spoločenského uplatnenia na 325 bodov. S bodovým ohodnotením I.. Š. nesúhlasil žalovaný, preto vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie I.. F. Š., ktorá sťaženie spoločenského uplatnenia zistila v rozsahu 190 bodov.

4. V priebehu konania žalobca zbral späť čiastočne uplatnený nárok na náhradu vecnej škody vo výške 158,6 eura.

5. Súd prvej inštancie vec prednostne posúdil podľa zák. č. 381/2001 Z.z. ako podľa špeciálnej úpravy, ktorá má prednosť vo vzťahu k všeobecnej úprave obsiahnutej v OZ. Súd prvej inštancie posúdil vec podľa § 24 ods. 4 zákona č. 381/2011 Z.z. s prihliadnutím na podmienku zistenia nehody útvarom Policajného zboru a jeho potvrdenie, že škoda bola spôsobená prevádzkou nezisteného motorového vozidla, za ktorú zodpovedá nezistená osoba. Polícia zadokumentovala dopravnú nehodu žalobcu a vychádzajúc z uznesenia o začatí trestného stíhania vo veci konštatovala, že k dopravnej nehode, pri ktorej žalobca utrpel už spomínané zranenia, došlo zavinením neznámym vodičom nezisteným motorovým vozidlom. Ako ďalšiu podmienku, predloženie správy v tomto znení žalovaného, žalobca splnil. Prvoinštančný súd považoval preto uplatnený nárok žalobcom za dôvodný a riadne preukázaný, čo do príčin dopravnej nehody. Keďže žalobca predložil žalovanému požadované potvrdenie polície s konštatovaním zavinenia dopravnej nehody, pri ktorej žalobca utrpel zranenia neznámym vodičom a nezisteným motorovým vozidlom a tiež doklad o riadnom zdokumentovaní nehody políciou, splnil si podmienku nielen pre vznik nároku, ale aj riadne uplatnenie nároku, teda nárok je celý.

6. Pokiaľ ide o výšku náhrady škody z ublíženia na zdraví, žalobca si uplatnil bolestné za 75 bodov podľa lekárskeho posudku, ktorý žalovaný nespochybnil. Náhrada za 1 bod v roku 2017 je 18,24 eur za 1 bod. Žalobcovi teda prináleží titulom náhrady bolestného suma 1 368 eur. Súd prvej inštancie pri ustálení výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vychádzal zo záverov nového znaleckého posudku (I.. Š.) s ktorým súhlasili obidve strany a aj pri jeho kvantifikácii vychádzal z hodnoty 18,24 eura za 1 bod. V tomto posudku znalkyňa ustálila sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu na 190 bodov, náhrada z toho titulu predstavuje 3 465,6 eura. Súd teda zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 4 833,6 eura, (1 368 eur bolestné + 3 465,6 eura sťaženie spoločenského uplatnenia) a vo zvyšku žalobu, vzhľadom na závery znaleckého posudku, zamietol. O čiastočnom zastavení konania ohľadom zaplatenia sumy 158,6 eura titulom liečebných nákladov súd prvej inštancie konanie zastavil s poukazom na § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP. O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1 a 2 CSP.

7. Na základe odvolania žalovaného vo vzťahu k výrokom II/ a IV/ Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver.

8. Žalovaný namietal žalobcom nepreukázanie skutočností, že ku škode na zdraví, ktorú utrpel dňa 31. augusta 2017 došlo v dôsledku prevádzky neidentifikovaného motorového vozidla a nie inou okolnosťou. Ako to vyplýva zo zákona, podmienkou vzniku práva žalobcu ako poškodeného na náhradu škody z poistného garančného fondu je, že útvar PZ nehodu po jej vzniku zistil. V konaní bola uvedená skutočnosť bez akýchkoľvek pochybností zistená a preukázaná. Sám žalovaný navrhol vykonať dôkaz pripojením spisu ODI v Prešove, ČVS: ORP-218/Di-PO-2017. Z uznesenia tohto útvaru policajného zboru zo dňa 31. októbra 2017 vyplývajú zistenia, podľa ktorých neznámy vodič neznámeho nákladného motorového vozidla dňa 31. augusta 2017 v čase o 13:45 hod. viedol svoje motorové vozidlo tak, že

prešiel do protismeru, ohrozil protiúderu osobné motorové vozidlo, ktoré viedol žalobca. Žalobca v záujme zabránenia zrážke na svojom motorovom vozidle otočil volantom vpravo, narazil do priekopy a s vozidlom sa prevrátil. Pri tomto incidente utrpel poškodenie na zdraví. Pri uplatňovaní nároku na náhradu škody žalobca predložil žalovanému príslušné potvrdenie príslušného útvaru PZ, že škoda bola spôsobená prevádzkou nezisteného motorového vozidla, za ktorú zodpovedá nezistená osoba. Bez zistenia nehody by príslušný ODI Prešov takéto potvrdenie nemohol vydať. Z dikcie § 24 ods. 4 zák. č. 381/2001 Z.z. nevyplýva, že žalobca musí žalovanej preukázať skutočnosť, že ku škode nedošlo inak, než to predpokladá zákon. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že by mohla mať škoda inú príčinu, ako prevádzku nezisteného motorového vozidla nezisteným vodičom, nič mu nebránilo na jeho tvrdenia navrhnúť vykonať dôkazy. Ak preto zákon určuje podmienku vzniku nároku poškodeného na náhradu škody podľa § 24 ods. 4 zák. č. 381/2001 Z.z., v zistení útvaru PZ o škode podľa § 24 ods. 2 a predloženie potvrdenia podľa § 24 ods. 4 zák. č. 381/2001 Z.z. pri uplatňovaní nároku, nie je dôvod po splnení podmienok spochybňovať správnosť zisteného skutkového stavu, pretože iné okolnosti vzniku škody žalovaný nepreukázal. Preto odvolací súd dospel k záveru, že správnym spôsobom vykonané dôkazy a správnym spôsobom aj vyhodnotené pred prvoinštančným súdom odôvodňujú správne zistenia skutkového charakteru.

9. Žalovaný namietal podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP aj nesprávne právne posúdenie veci prvoinštančným súdom. Odvolací súd skúmal uvedený odvolací dôvod namietaný žalovaným, avšak nezistil žiadne pochybnosti prvoinštančného súdu v právnom posúdení veci.

10. Všeobecná zodpovednosť a zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je upravená v § 420, § 420a a § 427 až § 431 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy. Práve uvedené ustanovenie zákona vyjadruje vzťah osobitného a všeobecného právneho predpisu (Lex specialis derogat legi generali). Súd prvej inštancie správne konštatoval, že hoci ide o nárok na náhradu škody, ten sa uplatňuje ako poistné plnenie z povinného zmluvného poistenia a vznik práva na toto plnenie je upravený špeciálnym zákonom č. 381/2001 Z.z., ktorý má prednosť pred všeobecnou úpravou Občianskeho zákonníka. Námetka žalovaného, že ak nie sú splnené podmienky na vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel upravené v § 427 a nasl. OZ, tak takejto osobe nemôže vzniknúť právo na poistné plnenie podľa zákona č. 381/2001 Z.z na základe vyššie uvedených záverov neobstoí.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

11. Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalovaný podľa § 420 písm. f) CSP. Žalovaný mal za to, že odvolací súd pri právnom posudzovaní veci a hodnotení dôkazov postupoval tak, že sa nielen odchyľil od znenia príslušných hmotnoprávnych a procesných ustanovení, ale v konečnom dôsledku poprel ich účel a význam, pričom svoje rozhodnutie aj nedostatočne zdôvodnil do tej miery, že toto nedáva konzistentné odpovede na rozhodujúce otázky potrebné pre posúdenie veci.

12. Záver odvolacieho súdu vychádza z právneho názoru, že právo na poistné plnenie podľa zákona č. 381/2001 môže vzniknúť bez ohľadu na to, či sú naplnené podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, tento svoj právny názor oprel o to, že všeobecná zodpovednosť za škodu a zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov sú upravené v § 420, § 420a a § 427 až § 431 OZ, pričom zákon č. 381/2001 Z.z. je vo vzťahu k OZ osobitným právnym predpisom a preto má mať pred ním prednosť.

13. Žalovaný má pritom za to, že tento právny názor je nielen nesprávny, ale vo svojej podstate je nepochopiteľný. Keďže zákon č. 381/2001 Z.z. neupravuje zodpovednosť za škodu, spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, potom z hľadiska úpravy tejto zodpovednosti nemá vo vzťahu k OZ postavenie osobitného predpisu. Preto právny názor odvolacieho súdu o tom, že zákon č. 381/2001 Z.z. je osobitným predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku ako aj z hľadiska úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, resp. všeobecnej zodpovednosti za škodu a pre

vznik práva na plnenie podľa zákona č. 381/2001 Z.z. nie je rozhodná úprava zodpovednosti za škodu v OZ, je nesprávny.

14. Odvolací súd postupoval nesprávne, keď nepovažoval za potrebné posúdiť či v tomto prípade boli naplnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov podľa § 427 a nasl. OZ a uspokojil sa iba s tým, že policajný orgán dopravnú nehodu zistil. Ustálenie tejto skutkovej otázky pritom odvolací súd považoval pre svoje rozhodnutie za rozhodujúce. Preto je aj na mieste očakávať, že toto svoje skutkové zistenie odvolací súd jasne, zrozumiteľne odôvodnil. Odvolací súd však toto svoje odôvodnenie obmedzil v zásade iba na uvedenie, že bez zistenia nehody by príslušný ODI Prešov takéto potvrdenie vydať nemohol. Takéto odôvodnenie pre rozhodnutie odvolacieho súdu kľúčovej otázky nemožno akceptovať.

15. K spisu v tejto veci bol pripojený aj spis OR PZ v Prešove, ODI v Prešove ČVS ORP-2018-DI-PO-2017 na ktorý odkazuje aj samotná správa Okresného riaditeľstva PZ Prešov Okresného dopravného inšpektorátu z 30. augusta 2018. Odvolací súd jasne a zrozumiteľne nevysvetlil na základe akých konkrétnych skutočností je preukázané, že ku škode žalobcu došlo prevádzkou neznámeho motorového vozidla. Všeobecná domnienka odvolacieho súdu bez zistenia, že bez zistenia nehody by príslušný útvar policajného zboru potvrdenie z 30. augusta 2018 vydať nemohol, nie je ani správna. Táto správa je v zrejmom rozpore s jeho obsahom, s obsahom spisu a že v predmetnom konaní neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by verziu žalobcu o tom, že mu škoda bola spôsobená prevádzkou iného vozidla potvrdzovali. Z obsahu policajného spisu vyplýva, že tvrdenie žalobcu nebolo preukázané inými dôkazmi. Odvolací súd sa nevysporiadal s rozporom správy Okresného riaditeľstva PZ Prešov, okresný dopravný inšpektorát z 30. augusta 2018 a obsahom spisu OR PZ v Prešove, ODI v Prešove ČVS: ORP-2018/DI-PO-2017. Toto svoje rozhodnutie tak nezdôvodnil a tým dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces. Neobstojí vzhľadom k tomu ani zistený skutkový stav, za stavu, keď medzi vozidlom žalobcu a údajným iným vozidlom nedošlo k priamemu stretu, tak ustálenie príčiny toho, že žalobca vyšiel s ním uvedeným vozidlom mimo cestu, kde narazil do priekopy iba na základe inak nepreukázanej výpovede žalobcu, nemožno akceptovať. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby rozsudok krajského súdu bol zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie.

16. Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

18. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

19. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom

spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

21. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

22. Žalovaný dovolanie vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal vo svojej podstate nesprávne zistený skutkový stav, resp. nesprávne právne posúdenie veci, ktoré konkretizoval tak, že zákon č. 381/2002 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení neupravuje zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a preto bol vyslovený nesprávny právny názor, že zákon č. 381/2001 Z.z. je osobitným predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku aj z hľadiska úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. V tomto kontexte namietal nedostatočnosť dôvodov rozhodnutia a z tohto dôvodu nepreskúmateľnosť až ľubovôľu, resp. svojvôľu odvolacieho súdu, pričom uvedené mali spôsobiť vadu množnosti, ktorá je uvedená v § 420 písm. f) CSP, keď pri právnom posudzovaní veci aj pri hodnotení dokazovania súd postupoval v rozpore so zákonom do takej miery, že je to v rozpore s účelom a zmyslom súdnej ochrany a spravodlivého procesu.

23. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

24. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

25. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

26. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

27. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie

odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popisali obsah podstaty skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vysporiadava so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

28. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že všeobecná zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je upravená v § 420, § 420a a § 427-§ 431 Občianskeho zákonníka. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy. Práve uvedené ustanovenie zákona vyjadruje vzťah osobitného a všeobecného právneho predpisu. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že hoci ide o nárok na náhradu škody, ten sa uplatňuje ako poistné plnenie z povinného zmluvného poistenia a vznik práva na toto plnenie je upravený špeciálnym zákonom č. 381/2001 Z.z., ktorý má prednosť pred všeobecnou úpravou Občianskeho zákonníka. Zároveň odvolací súd konštatoval, že námietka žalovaného, že ak nie sú splnené podmienky na vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel upravené v § 427 a nasl. OZ, tak takejto osobe nemôže vzniknúť právo na poistné plnenie podľa zákona č. 381/2001 Z.z. na základe vyššie uvedených záverov, neobstoí. Žalovaný v priebehu konania namietal žalobcom nepreukázanie skutočností, že ku škode na zdraví, ktorú utrpel dňa 31. októbra 2017, došlo v dôsledku prevádzky neidentifikovaného motorového vozidla a nie inou okolnosťou. Odvolací súd konštatoval, že ako to vyplýva zo zákona podmienkou vzniku práva žalobcu ako poškodeného na náhradu škody z poistného garančného fondu je, že útvar PZ nehodu po jej vzniku zistil, pričom pri uplatňovaní nároku na náhradu škody žalobca predložil žalovanému príslušné potvrdenie, príslušného útvaru PZ, že škoda bola spôsobená prevádzkou nezisteného motorového vozidla za ktorú zodpovedá nezistená osoba. Bez zistenia nehody by príslušný ODI Prešov takéto potvrdenie nemohol vydať. Ďalej poukázal na to, že z dikcie § 24 ods. 4 Zákona č. 381/2001 Z.z. nevyplýva, že žalobca musí žalovanému preukázať skutočnosť, že ku škode nedošlo inak, než to predpokladá zákon. Odvolací súd taktiež konštatoval, ak preto zákon určuje podmienku vzniku nároku poškodeného na náhradu škody podľa § 24 ods. 4 Zákona č. 381/2001 Z.z. v zistení útvarom PZ o škode podľa § 24 ods. 2 a predloženie potvrdenia podľa § 24 ods. 4 Zákona č. 381/2001 Z.z. pri uplatňovaní nároku, nie je dôvod po splnení podmienok spochybňovať správnosť zisteného skutkového stavu, pretože iné okolnosti vzniku škody žalovaný nepreukázal. Uvedené vyplýva z bodu 14. a 17. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu.

29. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutie odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok), všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalovaný sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama o sebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecných záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

30. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný

prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z tohto dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porovnaj ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV.ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

31. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto v odôvodnení rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV.ÚS 115/03). Nie je preto možné tvrdiť, že by rozhodnutie odvolacieho súdu bolo nedostatočne zdôvodnené, resp. svojvoľné, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu má všetky náležitosti aj v zmysle § 220 ods. 2 CSP. O tom ako v tom-ktorom prípade prebiehalo civilné sporové konanie, usudzuje dovolací súd na podklade spisu, pričom v danom prípade dovolací súd musí konštatovať, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že súdy porušili právo žalovaného na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie aj odvolací súd vytvorili obom procesným stranám rovnakú možnosť vyjadriť sa k veci, k vykonávaniu dokazovania, k priebehu konania a vyjadreniam protistrany. Dovolací súd pritom pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I.ÚS 97/97). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I.ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (napr. už vyššie zmienená problematika opomenutého dôkazu) alebo či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo chybné. Je tomu tak v prípade, ak existujú výrazné rozpory medzi vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami alebo keď sú právne závery súdu alebo orgánu verejnej moci v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia meritórneho rozhodnutia nevyplývajú. Ide o prípady svojvoľného hodnotenia dôkazov vykonaného bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu (m. m. I.ÚS 548/2015, IV.ÚS 607/2021, III.ÚS 104/2022, I.ÚS 417/2022). Dovolací súd však v dokazovaní, resp. v procese hodnotenia dôkazov súdmi nižších inštancií také pochybenie, ktoré by zakladalo vadu podľa § 420 písm. f) CSP nezistil.

32. Dovolací súd na tomto mieste podotýka, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie vecí nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizáciou procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Ani pri

posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

33. Z týchto dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je daný, lebo vada zmätočnosti nebola zistená, preto nezakladá procesnú prípustnosť dovolania. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd odmietol dovolanie v zmysle § 447 písm. c) CSP, lebo smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

34 O nároku na náhradu trov dovolacieho konania, dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalobcu v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.